

önálló vámtérületnek. És ehhez jön még gróf Tisza Istvának a házszabályok szigorítására, a szólásszabadság megszorítására irányított terve, mely a parlamenti ellenzék ellenállási erejét akarja megtörni. Világos, hogy ily körülmények között a függetlenségi partnak kötelessége az, hogy a törvényes-kezes szembeszálljon.

Főtétlenül szükségesnek hirdette minden fölszólaló, hogy már a most tárgyalás alatt lévő, az olasz szerződésre vonatkozó javaslattal szemben a párt a legerősebb akciózt fejtsse ki.

Kossuth Ferencz pártelnök is ezen a nézetben volt. Ő is nyomtatékosan mutatott rá a Tisza-kormány rendszerének merőben alkotmányellenes természetére, szükségesnek mondta azt, hogy a párt már most lépjen fel nagy erővel, s torolja meg az önálló vámtérület megalkotásának lehetetlenné tételére irányított első lépést.

Ez a szellem, ez az elkeseredett, haragos hangulat vezette a párt-értekezletet, mikor egyhangulag fogadta el Polónyi Gézának két rendhíven indítványát. Az egyik odairányít, hogy a minap hozott határozat hatályos végrehajtása céljából a párt vitarendező bizottságot küldjön ki. A másik az, hogy a rendeltetékkel való kormányzásban rejő durva alkotmányszegésével szemben ellogalando álláspont meghatározására szűkebb körű bizottság küldessék ki, mely javaslattal terjeszzen a párt-értekezlet elé. Mindkét bizottság tagjai meg is választottak.

Az értekezlet lefolyásáról és a többi párt hangulatáról egyébként a következő tudósításunk szól:

A függetlenségi párt értekezlete.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma este hat órakor Kossuth Ferencz elnöke alatt népes értekezletet tartott.

Kossuth Ferencz megnyitva az értekezletet, Polónyi Géza szólott fel s hosszabb beszédben az olasz kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslattal foglalkozott, majd azt indítványozta, hogy azt a határozatot, melyet a párt már a nyári szünet előtt hozott, vagyis vitarendező bizottságot küldjön ki, hajtsa végre oly czélból, hogy a párt ezen nagy kérdésben méltó vitával vegyen részt.

A vitarendező bizottság tagjainak Tóth Jánost, Kubik Bélát és Leszkay Gyulát ajánlja. Indítványának másik része, hogy a párt a Házhoz benyújtandó indítvány által a Ház tárgyalásának keretébe hozza azt a rendeletet, a melylyel a kormány a tárgyalás alatt lévő javaslattal elbékeltette. Az alkotmányszegés tekintetében pedig indítványozza, hogy a párt további eljárásának megállapítására egy bizottságot küldjön ki és ez a bizottság terjeszse javaslatait a párt elé.

Kossuth Ferencz: szólott fel ezután s következőképpen fejtekte ki véleményét:

Az én véleményem az, hogy az az eljárás, melyet a kormány az olasz vámszerződés tárgyalásán követett, igen súlyos sérelmet képez, mert behozonyítja, hogy minden kereskedelmi szerződés, kiegyezés és autonóm vámtarifák nélkül fog az ország megkötölni, miként az így megkötött időkori kereskedelmi szerződések lehetetlenné fogják tenni azt, hogy 1907-ben az ország szabadon intézhesse el közgazdasági érdekeit és lehetetlenné fogják tenni az önálló vámtérület felállítását. Ezek a törvényes-kezes megkötött szerződések a legerősebb nyomást fogják képezni Ausz-

triára, hogy a vámszövetséget megkösse. Ez lévéen szerintem az igazság, nekünk kötelességünk ezen rendszernek első lépését a legnagyobb erővel megtörni. Az, hogy miképen tegyük ezt, nekem mindegy, de érzem, hogy a pártnak kötelessége erősen helyt állni, mert itt az önálló vámtérület felállításának lehetőségéről van szó. (Általános helyeslés.)

Tóth János, Komjáthy Béla, Olay Lajos, Krasznay Ferencz, Barta Ödön és Kubik Béla felszólalásai után egyhangulag elfogadták Polónyi Géza indítványát.

A vitarendező bizottságba Tóth János, Kubik Béla és Leszkay Gyula választották meg. A másik bizottságba pedig Kossuth Ferencz elnöke alatt Barabás Bélát, Polónyi Gézát, Barta Ödönt és Mezősylv Pé- lált küldték ki.

A többi párt hangulata.

A kormány pártja ma győztes hangvételű ünnepelt Tisza Istvánt. Mert hát Tisza is azon a nézetben van, hogy a legnagyobb hűs ez, a ki önmagát legyőzi. És ezért a tegnapi terézvárosi korteslakomán, mint már közöltük, pezsgőpohárral a kezében nagy ünnepélyességgel közölték, hogy az „ujjmezei” pontot „közécsiszoló” hajlandó fölajánlani. Tíz- mádd is erre nagy örömmel fogadta a hivatalos mamelukok között és a képviselőház mai ülése alatt ugyancsak dícsékelték vele a kormány bizalmas embereit.

Az ellenzék egyértelműen megmarad annak az álláspontjánál, hogy semmiféle konzessziókat sem fogad el, hanem változatlanul követeli Tiszától, hogy vissza vonja indítványát. Az ellenzék összes pártjai töretlenül erővel küzdenek a parlamenti szabadságnak bármilyen formában megnyitkozó megszorítása ellen.

Az eredménytelen pihatóülés megaláztatott ma este a szabadlevél párt helyiségében is. A képviselők ugyan nagyobb számban jelentek meg ma, mint az előző napokon, de a szótlanúság nem szűnt meg közöttük. Még is alakultak hamarosan a különböző csoportok, amelyekben ismételtet lehetett olyan véleményt hallani, hogy Tisza egy füst alatt az egész indítvány visszavonását is bírálhatta volna.

Miért vivja meg önmagával részletekben a harcot? — kérdezték.

Nyolcz óra tájban látogatott föl a klubhelyiségbe, ahol aztán a társalgóban a jelenlévők előtt sokáig beszélgetett gróf Khuen-Hederváryval. A párt legúj nagy érdeklődéssel kísértek figyelemmel — illo távolsgábol — a két miniszter értekezését és ugyancsak találgatták, hogy az udvari kamarilla milyen parancsát közvetítette a grancsár.

Körülbelül egy óra múlva telefon utján jött a függetlenségi és 48-as párt határozatának híre a szabadlevél pártba, a hol nagy meglepetést keltett. Reggel a képviselők ismét biztosabbnak látták a mandátumot, este pedig újabb nagyon kétségessé vált a kormányparti képviselői állás.

A miniszterelnök nem télt meggyőzést a híre, amelyet siettek neki újságotni, csak a szája szögletében jelent meg ismét az a bizonyos öt jellemző mosoly. De ebből a szólan lekiésményből nem sok bátorságot merítették a párt tagjai.

Annál nagyobb lelkesedéssel fogadták a függetlenségi és 48-as párt határozatát az ellenzék többi pártjai.

A nemzeti pártiak kijelentették, hogy a házszabályoknak semmiféle módosításába sem mennek bele a választói jog reformálása előtt és ezt az álláspontot fogadják el a néppárt tagjai is. A Szederkényi-csoport és az upárt szintén a leghatározottabban a harez mellett foglaltak állást.

Az ellenzéknek ezzel az egyértelmű álláspontjával szemben Tisza és az ő előcsig- perdtja aligha tudja fölvenni a küzdelmet.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A mai szent napra, keddre volt kitéve a miniszteri válasz. Jó előre hirdették, hogy ma a kereskedelmiügyi miniszter izekre te- pi az ellenzék szónokait; pozdorjává törí ér- veiket és oly ellenállhatatlan logikával fogja alátámasztani a javaslatot, hogy beszéde vége felé akadni fog egy Nyáry Pál nro. 2. a kinek indítványára egyhangulag megád a Ház mindent, amit a kormány szemé-szája kíván.

Nos, Hieronymi Károly beszélt; de a be- szédének nem volt meg a várt hatása. Nyugalmság, zaj fogta körül minden mon- datát és a közbeszólások szaporán czikká- tak feléje. Nem is esoda: a kereskedelm- ügyi miniszter sem többet, sem kevesebbet nem akart behozonyítani mint azt, hogy a kormány nem srtette meg az 1899. XXX. törvényezikket; hogy az olasz kereskedelmi szerződésről szóló javaslat nagy előnyököt biztosít Magyarországnak számára; hogy a rendeletet utján való kormányzás legális és végül, hogy a hírdett paktum nem is volt igazi paktum, ennél fogva nem is kötelez az senkit.

Minderről hosszadalmasan beszélt; pártja a legkisebb alkalmat is megragadta, hogy tapsoljon, tüntessen. Krasznay Ferencz nyom- ban kimutatta a miniszter tövéseit és be- bizonyította, hogy helytelenül magyarazza a törvényt. Polónyi Géza szintén válaszolt neki és egyben elmondotta a paktum törté- netét. Ez a reminiszcezenia Rakovszky Ist- vánt is megszólaltatta, aki viszont a paktum- nak még hitelesebb történetet adta elő. A két szónok azt bizonyította, hogy a paktum a király tudtával jött létre, Széll Kálmán a királyi tudtával tanácskozott az ellenzékí fér- fiaikkal és így a paktum — s ennek születtje az 1899. XXX. t.-cz. — a királyt is kötelezi erkölcsileg.

Ezek a telelezgetések meglehetősen szen- zációt keltettek. A kormánypart idegesen fészkelődött és hareziasabb tagjai erősen bíkeltek a paktum ellen, amelyet úgy tű- nettek föl, mint Széll Kálmán intrikáját.

— Nekünk semmi közünk hozzá! — kiál- tottak.

Tisza István persze szintén megszólalt és magyarazta az adott szót — a maga moda- szerint.

— Az adott szót csak addig kell meg- tartani! — ez volt a vejeje a fölszólalásá- nak — a mig annak megtartása nem ké- nyelmentlen!

A kormánypart nem tudott hova lenni grómeben ennek az új teóriának a halla- tára.

Az ülés elején Hellebronth Géza formás beszédben tiltakozott a kormány által elkü- vetett törvénytelenések ellen.

Részletes tudósításunk így szól:

A képviselőház ülése október 18-án.

Perczel Dező elnök az ülést fel 11 órakor megnyitja.

Daróczy Aladár jegyző felolvassa a mult este jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hiteles- telenek.

Előadó: Bemutaja a török-szentmiklósi Kossuth- szoborleltárságnak a hó 23-án tartandó szobor- leltározásra vonatkozó megbívó levelét. Akik az ünnepélyen részt akarnak venni, jelen- kezzenek a háznyári hivatalban.

Sinai báró családja

— „Sinai báró letartóztatása”... Itt azt írják a lapok, hogy nagyon is közel áll?... olvasta?

— Igen olvastam, benne volt a reggeli újságokban...

Guérande asszonya leginkább megakadá- lyozni szeretne volna, hogy a hercegnő hosszadalmas magyarázatokba bocsátkozzék. Kissé fontoskodva hozzátette hat:

— Külömben, a báró maga az előbb újságolta ezt nekem!

— Az előbb? kérdezte la Balne her- ceznő csodálkozva, az előbb... de hol?

— Vonaucourt asszonytól.

— Ah ugy, — kedves embereket fogad ez a kedves Vonaucourt asszony!... És miért választotta a rettenetes ember éppen őnt, akire rossz sorsa titkál rabizsa?

— Mert azt szeretné, hogy az uram vál- lalja el az ügyét.

— Vállalja el az ügyét? ... Lehete- len?... Guérande csak nem engedte eny- nyire elragadtatni magát, — még csak mint védő sem, — egy ilyen kellemetlen történetben...

— Hiszen tényleg vissza is utasítja... legalább eddig... így mondta nekem.

— Egészen biztos is voltam benne eddig! De hiszen éppen most hívják a másodí- kelvonáshoz.

Guérande asszony felállott és a hercegnőn abbanhagyta az újság olvasását. Azt figyelte, mit beszélt Arizcia Ismenével.

Ismenét most is Givrey asszony adta. Az igazi Ismene beteg volt és most helyettesíté- ni kellett. A hercegnő unokatestvérét hívta: — Rosette, kis Rosette!

— Némém!

— Ugy látom, hogy Isigny asszony már nem is jászhatik többet... Te megtartod ezt a szerepet — az én kedvemért.

A vicontesse energikusan felelt:

— Oh! édes némém ezt nem teszem soha!

— De miért? Olyan csekélység és mi- igazán nagyon szívesen vennék, ha eljüt- szánál?

— Mert gyűlölöm ezt! És még azon felül,

— „Sinai báró letartóztatása”... Itt azt írják a lapok, hogy nagyon is közel áll?... olvasta?

— Igen olvastam, benne volt a reggeli újságokban...

Guérande asszonya leginkább megakadá- lyozni szeretne volna, hogy a hercegnő hosszadalmas magyarázatokba bocsátkozzék. Kissé fontoskodva hozzátette hat:

— Külömben, a báró maga az előbb újságolta ezt nekem!

— Az előbb? kérdezte la Balne her- ceznő csodálkozva, az előbb... de hol?

— Vonaucourt asszonytól.

— Ah ugy, — kedves embereket fogad ez a kedves Vonaucourt asszony!... És miért választotta a rettenetes ember éppen őnt, akire rossz sorsa titkál rabizsa?

— Mert azt szeretné, hogy az uram vál- lalja el az ügyét.

— Vállalja el az ügyét? ... Lehete- len?... Guérande csak nem engedte eny- nyire elragadtatni magát, — még csak mint védő sem, — egy ilyen kellemetlen történetben...

— Hiszen tényleg vissza is utasítja... legalább eddig... így mondta nekem.

— Egészen biztos is voltam benne eddig! De hiszen éppen most hívják a másodí- kelvonáshoz.

Guérande asszony felállott és a hercegnőn abbanhagyta az újság olvasását. Azt figyelte, mit beszélt Arizcia Ismenével.

Ismenét most is Givrey asszony adta. Az igazi Ismene beteg volt és most helyettesíté- ni kellett. A hercegnő unokatestvérét hívta: — Rosette, kis Rosette!

— Némém!

— Ugy látom, hogy Isigny asszony már nem is jászhatik többet... Te megtartod ezt a szerepet — az én kedvemért.

A vicontesse energikusan felelt:

— Oh! édes némém ezt nem teszem soha!

— De miért? Olyan csekélység és mi- igazán nagyon szívesen vennék, ha eljüt- szánál?

— Mert gyűlölöm ezt! És még azon felül,

— „Sinai báró letartóztatása”... Itt azt írják a lapok, hogy nagyon is közel áll?... olvasta?

— Igen olvastam, benne volt a reggeli újságokban...

Guérande asszonya leginkább megakadá- lyozni szeretne volna, hogy a hercegnő hosszadalmas magyarázatokba bocsátkozzék. Kissé fontoskodva hozzátette hat:

— Külömben, a báró maga az előbb újságolta ezt nekem!

— Az előbb? kérdezte la Balne her- ceznő csodálkozva, az előbb... de hol?

— Vonaucourt asszonytól.

— Ah ugy, — kedves embereket fogad ez a kedves Vonaucourt asszony!... És miért választotta a rettenetes ember éppen őnt, akire rossz sorsa titkál rabizsa?

— Mert azt szeretné, hogy az uram vál- lalja el az ügyét.

— Vállalja el az ügyét? ... Lehete- len?... Guérande csak nem engedte eny- nyire elragadtatni magát, — még csak mint védő sem, — egy ilyen kellemetlen történetben...

— Hiszen tényleg vissza is utasítja... legalább eddig... így mondta nekem.

— Egészen biztos is voltam benne eddig! De hiszen éppen most hívják a másodí- kelvonáshoz.

Guérande asszony felállott és a hercegnőn abbanhagyta az újság olvasását. Azt figyelte, mit beszélt Arizcia Ismenével.

Ismenét most is Givrey asszony adta. Az igazi Ismene beteg volt és most helyettesíté- ni kellett. A hercegnő unokatestvérét hívta: — Rosette, kis Rosette!

— Némém!

— Ugy látom, hogy Isigny asszony már nem is jászhatik többet... Te megtartod ezt a szerepet — az én kedvemért.

A vicontesse energikusan felelt:

— Oh! édes némém ezt nem teszem soha!

— De miért? Olyan csekélység és mi- igazán nagyon szívesen vennék, ha eljüt- szánál?

— Mert gyűlölöm ezt! És még azon felül,

— „Sinai báró letartóztatása”... Itt azt írják a lapok, hogy nagyon is közel áll?... olvasta?

— Igen olvastam, benne volt a reggeli újságokban...

Guérande asszonya leginkább megakadá- lyozni szeretne volna, hogy a hercegnő hosszadalmas magyarázatokba bocsátkozzék. Kissé fontoskodva hozzátette hat:

— Külömben, a báró maga az előbb újságolta ezt nekem!

— Az előbb? kérdezte la Balne her- ceznő csodálkozva, az előbb... de hol?

— Vonaucourt asszonytól.

— Ah ugy, — kedves embereket fogad ez a kedves Vonaucourt asszony!... És miért választotta a rettenetes ember éppen őnt, akire rossz sorsa titkál rabizsa?

— Mert azt szeretné, hogy az uram vál- lalja el az ügyét.

— Vállalja el az ügyét? ... Lehete- len?... Guérande csak nem engedte eny- nyire elragadtatni magát, — még csak mint védő sem, — egy ilyen kellemetlen történetben...

— Hiszen tényleg vissza is utasítja... legalább eddig... így mondta nekem.

— Egészen biztos is voltam benne eddig! De hiszen éppen most hívják a másodí- kelvonáshoz.

Guérande asszony felállott és a hercegnőn abbanhagyta az újság olvasását. Azt figyelte, mit beszélt Arizcia Ismenével.

Ismenét most is Givrey asszony adta. Az igazi Ismene beteg volt és most helyettesíté- ni kellett. A hercegnő unokatestvérét hívta: — Rosette, kis Rosette!

— Némém!

— Ugy látom, hogy Isigny asszony már nem is jászhatik többet... Te megtartod ezt a szerepet — az én kedvemért.

A vicontesse energikusan felelt:

— Oh! édes némém ezt nem teszem soha!

— De miért? Olyan csekélység és mi- igazán nagyon szívesen vennék, ha eljüt- szánál?

— Mert gyűlölöm ezt! És még azon felül,

Következik az

olasz kereskedelmi egyezményről

szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása.

Hellebronth Géza: Az 1899. XXX. törvény- cikket azt rendeli, hogy autonóm vámtarifák nélkül szerződési tárgyalásokat folytatni nem szabad és nem lehet. Kérdi tehát az előadó, a kormányt és a többséget, van-e autonóm vámtarifák? És megváltoztatta-e a Ház az 1899. XXX. törvény- cikket, hogy annak rendelkezését tiszteletben nem tartják? Igaz, nyújtott be e czélból tör- vényjavaslat, de ezt a Ház le nem tárgyalta s így az 1899. XXX. törvényezikket tekintetbe nem véve, annak intézkedései ellen, azzal szemben szerződéseket kötni olyan kormányzati lény, mely eléggé súlyosan előléri nem lehet. (Ugy van! haifej!) A szabadlevél párt a Széll-kor- mányt nagy erővel és lelkesedéssel támogatta akkor, midőn az 1899. XXX. törvényezikre va- natkozó javaslatot benyújtotta. A mostani kor- mányt pedig ennek a törvénynek érvénytelenné tételében támogatja. Hát kérdi most a szabad- levél pártot, melyik kormányt támogatta szent meggyőződésből, a Széll-kormányt-e, vagy a most- anit? (Tetszés barfól.)

Kubik Béla: Támogatnak azok minden kor- mányt.

Hellebronth Géza: Nagyon sajnálja, hogy Széll Kálmán nem vesse részt e vitában, s nem igyek- szik megvédeni azt a törvényt, melynek meg- hárításához egész reputációját költötte. Hol van Hód- ós és Szentiványi Árpád és azok a szabadlevél korifeusok, akik e törvényt meghozatala alkalmá- val egy jobb jövő hajlandóknak derencesét hir- dették? (Ugy van! haifej!) Maga a mostani elő- adó, Rosenbergh Géza az 1899. XXX. törvényezik- nek szintén előadója volt, a mostani előadó be- szédével 1899-ben homlokegyenest ellenkezéket mondott.

Boró Kaas Ivor: Nem esedálkozunk mi már senmire. (Zaj barfól.)

Hellebronth Géza: A szabadlevél párt akkor tapsolt az előadónak és tapsolt ma is.

Kubik Béla: Azek erre vannak berendezve.

Hellebronth Géza: A kérdés mar most az, melyik volt szent meggyőződése az előadó annak, a mostani-e, vagy az 1899-ben hangzottat.

Rakovszky Viktor: Annak van kétféle meggyőző- dése, a kinek egyféle sincs.

Hellebronth Géza: Még egyet kérdez az elő- adó, ha 1899-ben ezt a törvényezikket alkalmá- nak találta arra, hogy ezzel Auszliara nyom- stól szakoroljunk, miért kellett ezt feladnunk ma Auszlia érdekében? (Ugy van! Ugy van! haifej!)

Rosenbergh Gyula: Nem tudak olvasni!

Kubik Béla: Mi a törvények nem jésztelmi szokunk, hanem azoknak végrehajtását követ- tük.

Hellebronth Géza: Aból, ha ezt az egyez- ményt nem kötötte volna meg a kormány, Magyarországnak semmi kára nem lett volna. (Ugy van! haifej!)

De sokkal borányosabb ennek a javaslatnak főzögi része és az a mód, melylyel ezt a javas- latot elebejtették. (Ugy van! haifej!) Ebből az látszik, hogy a mi törvények csak addig jók, szentek és sérthetetlenek, míg a hatalom érdekeit támogatják. (Ugy van! Igaz! haifej!)

Csalakozik Krasznay határozati javaslatához. (Hűnk helyeslés és eljénzés barfól. Szókokot szánosan üdvözlik.)

Hieronymi beszél.

Hieronymi Károly: Először a közgazdaság kérdéseikkel akar foglalkozni, beszéde második részében fog azokra visszatérni, a miket az előt- te szolt képviselő ebben a tekintetben fel- hozott.

(Az előző széklet Perczel Dező elnök fog- lalja el.)

Hieronymi Károly: Mielőtt azonban ezekkel a kérdésekkel foglalkoznék, Polónyi két telerész meggyőzött. Az egyik az, hogy ő az 1899. XXX. törvényezikket azt állította, hogy ez nem olyan mint a többi törvény, ez nem módosítható ügy, mint ahogy a többi törvény módosítható. Szólt-észra ezt mondta: mert a törvény ő fel- sége a király és az ellenzék között létrejött paktum eredménye és csak ezen az uton változ- tható meg. Ennek az állításnak bizonyítására alkalma hivatkozott és azoknak egy részét fel is olvasta. Aból csak egyetlenegy dolog tűnik ki az, hogy ő felsége a maga akkori kormányának fejt felhatárolásra arra, hogy mint kormány- partnak egynál vesere, tárgyaljon az ellenzékkel.

Gabanyi Miklós: Ne eszje-csavarja.

Rakovszky István: Konstatálva lett, hogy

— „Sinai báró letartóztatása”... Itt azt írják a lapok, hogy nagyon is közel áll?... olvasta?

— Igen olvastam, benne volt a reggeli újságokban...

Guérande asszonya leginkább megakadá- lyozni szeretne volna, hogy a hercegnő hosszadalmas magyarázatokba bocsátkozzék. Kissé fontoskodva hozzátette hat:

— Külömben, a báró maga az előbb újságolta ezt nekem!

— Az előbb? kérdezte la Balne her- ceznő csodálkozva, az előbb... de hol?

— Vonaucourt asszonytól.

— Ah ugy, — kedves embereket fogad ez a kedves Vonaucourt asszony!... És miért választotta a rettenetes ember éppen őnt, akire rossz sorsa titkál rabizsa?

— Mert azt szeretné, hogy az uram vál- lalja el az ügyét.

— Vállalja el az ügyét? ... Lehete- len?... Guérande csak nem engedte eny- nyire elragadtatni magát, — még csak mint védő sem, — egy ilyen kellemetlen történetben...

— Hiszen tényleg vissza is utasítja... legalább eddig... így mondta nekem.

— Egészen biztos is voltam benne eddig! De hiszen éppen most hívják a másodí- kelvonáshoz.

Guérande asszony felállott és a hercegnőn abbanhagyta az újság olvasását. Azt figyelte, mit beszélt Arizcia Ismenével.

Ismenét most is Givrey asszony adta. Az igazi Ismene beteg volt és most helyettesíté- ni kellett. A hercegnő unokatestvérét hívta: — Rosette, kis Rosette!

— Némém!

— Ugy látom, hogy Isigny asszony már nem is jászhatik többet... Te megtartod ezt a szerepet — az én kedvemért.

A vicontesse energikusan felelt:

— Oh! édes némém ezt nem teszem soha!

— De miért? Olyan csekélység és mi- igazán nagyon szívesen vennék, ha eljüt- szánál?

— Mert gyűlölöm ezt! És még azon felül,

— „Sinai báró letartóztatása”... Itt azt írják a lapok, hogy nagyon is közel áll?... olvasta?

— Igen olvastam, benne volt a reggeli újságokban...

Guérande asszonya leginkább megakadá- lyozni szeretne volna, hogy a hercegnő hosszadalmas magyarázatokba bocsátkozzék. Kissé fontoskodva hozzátette hat:

— Külömben, a báró maga az előbb újságolta ezt nekem!

— Az előbb? kérdezte la Balne her- ceznő csodálkozva, az előbb... de hol?

— Vonaucourt asszonytól.

— Ah ugy, — kedves embereket fogad ez a kedves Vonaucourt asszony!... És miért választotta a rettenetes ember éppen őnt, akire rossz sorsa titkál rabizsa?

— Mert azt szeretné, hogy az uram vál- lalja el az ügyét.

— Vállalja el az ügyét? ... Lehete- len?... Guérande csak nem engedte eny- nyire elragadtatni magát, — még csak mint védő sem, — egy ilyen kellemetlen történetben...

— Hiszen tényleg vissza is utasítja... legalább eddig... így mondta nekem.

— Egészen biztos is voltam benne eddig! De hiszen éppen most hívják a másodí- kelvonáshoz.

Guérande asszony felállott és a hercegnőn abbanhagyta az újság olvasását. Azt figyelte, mit beszélt Arizcia Ismenével.

Ismenét most is Givrey asszony adta. Az igazi Ismene beteg volt és most helyettesíté- ni kellett. A hercegnő unokatestvérét hívta: — Rosette, kis Rosette!

— Némém!

— Ugy látom, hogy Isigny asszony már nem is jászhatik többet... Te megtartod ezt a szerepet — az én kedvemért.

A vicontesse energikusan felelt:

— Oh! édes némém ezt nem teszem soha!

— De miért? Olyan csekélység és mi- igazán nagyon szívesen vennék, ha eljüt- szánál?

— Mert gyűlölöm ezt! És még azon felül,

A király megbízottja (Zaj.) Konstatálva lett!

Hieronymi Károly: Meltótlasnak a képviselő uraknak állításaimat helyreigazítani, tetszésük szerint, ez ellen semmi ellenvetésem nincs, de még egyszer ismétlem, hogy abból, a mit negy- Polónyi Géza felolvastott, semmi más nem köve- kezik, mint az, hogy ő felsége felhatárolta a kormányt, hogy az ellenzékkel tárgyaljon. (Eltent- mondas a bal- és szélsőbaloldalon.)

Rakovszky István: Nem is volt akkor kor- mány!

Hieronymi Károly: Azt mondja a t. képví- selő ur, hogy a paktum, amelyet én sohasem láttam, amelyet nem iram alá, kötelez engem és a kormányt kötelez. Én kijelentem, hogy engem nem köthet semmiféle oly konventionum megállapodása, (Zaj és mozgás a szélsőbaloldalon) amelyben én részt nem vettem. (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Pozsgay Miklós: Ez jellemzi önöket. (Zaj.) A mit az előzők ígértek, azt önöknek nem kell megtartaniuk?

Hieronymi Károly: Én azt tudom, hogy a magyar országgyűlés alkotja a törvényeket, hogy ezeket a törvényeket ő felsége szentesíti és hogy a magyar országgyűlés által alkotott és ő felsége által szentesített törvények köteleznek ebben az országban minden polgárt egyaránt. Törvényt csak úgy törvénynek lehet tekinteni, ha az törvény módosítását követi. Ne hivatkozzon tehát senki paktumra. A másik, amit szívesen az előzeten tisztázandó kérdés- köz tartozik az, hogy Polónyi Géza t. képví- selő ur megadóltja a közgazdasági bizottságot, azt mondandó, hogy nem bír kezdeményezési jog- gal, csak azt tárgyalhatja, amit az országgyűlés hozzá utasít, egyebet nem s a közgazdasági bi- zottság azal, hogy a most szünetben fergő ja- vaslatnak bevezető szavát módosította, ezt a szabályt megszegte. Ebben a t. képviselő ur te- vedésben van. O dőltülálja azt, hogy a tör- vényjavaslattal, melyet nekem volt szerencse benyújtani, bevezető szavában hivatkozva van egy 1904. szeptember 24-én Rómában aláírt jegyzőkönyvre, amelyeket a korábbi megállapo- dások színt 1904. szeptember 30-ig tartott provizórium október 14-éig meghosszabbított, a beszéde folyamán kifejezést ad annak, hogy ki tudta, mi minden van abban a titkos jegyző- könyvben? Hát t. képviselő, ez eféle nemzet- lévi szerződéseket tartalmazó törvények tekintetében az én nézetem az, hogy nagyon kívánatos, miszerint ragaszkodjunk a törvényhozás bizonyos megszokott hagyományos szokásához, amenny- nyben azok jók.

Mielőtt ezt így sővégezzem, utána néztem a precedensnek és azt tapasztaltam, hogy pél- tánt Németerozéval 1878-tól 1882-ig — a kik ismerik ezeket a kérdéseket, tudják — mindig csak rövid időre hosszabbították meg a szerződé- ses állapot, ezek a megállapodások mindig je- gyzőkönyvek történetek és akkor ezek a jegyző- könyvek soha be nem ezikeltettek. Ezért al- kalmasnak tartom ehhez a szerintem helyes ha- gyományhoz.

Iz vonatkozik a provizórium meghosszabbítá- sára. A másik kérdés az, hogy ezen bevezető so- riat a 600. számú törvényjavaslattal a közgaz- dasági bizottság úgy módosította, hogy beleve- tte a provizórium jóváhagyását is, a t. képviselő ur azt mondja, hogy erre joga nem volt, mert az nem tartozott a közgazdasági bizottsághoz. Itt is igen nagy tévedésben van a t. képviselő ur.

Az volt a kérdés, mit javasoljon a közgazda- si bizottság, az-e, hogy a képviselőház külön tárgyalja a már benyújtott jelentés alapján az 1904. szeptember tartott provizóriumot, azian az újat, tehát mindkettőt külön, vagy pedig foglalja egytűbe mind a kettőt? Nem arrol volt szó, hogy egy oly doloban tett a közgazdasági bizottság javaslatot a Háznak, a mely hozzáutastva nem lett a közgazdasági bizottság tehát sem a maga hatáskörét, sem azt a szokást, a melyet eddig foglaltunk, tul nem lépte. Egy ropant épületes dolgot mondott a t. képviselő ur, t. i. azt a fel- fedezést tette, hogy egy kilogramm vagy egy metermáza után a vám ugyanazt egy esőpölgépre vagy egy finom műszernél, mint a cséplőpölgé. Ez ugyan nem új, de igaz.

Néztek most már, mire vonatkozik a mi kül- kereskedelmi statisztikánk és nezzük, hogy le- heletsége-e olyan nagy tévedések? Magyarorszá- g kivétel Olaszországra mind áll? Tessek meg- nézni az indoklás 13. lapját. Ló és eskő. Azt hiszi a t. képviselő ur, hogy ezt el lehet bújtatni és hamis beállítás alá kivonni? Fűrésztel ke- nyeny tart. Itt is kétértelmű abban, hogy lehet- séges ennek a megnyitást és értéket megállapí- tani? Nyers selyem, fűrésztel puhafűr, se- lyemgöngy. Mindazon tételtek tehát, amelyek Olasz- országgal itt kérdésbe jönek, nem abba a katego- riába tartoznak, a melyet felmeltóztatni véni, hanem mind kézzel fogható kimutatható keres- kedelmi cikkek. Ne beszéljünk tehát akkor, a mikor ezekről a viszonyokról van szó, a mi sta- tisztikai adatunk megbízhatatlanságáról, mert ezek a statisztikai adatok megbízhatók annyira, a mennyire statisztikai adatok egyáltalában meg- bízhatók lehetnek.

A borkérdés.

Attérek most már a borkérdésre, amelylyel nemcsak a tisztelt képviselő ur, hanem a többi tisztelt képviselőtársaim is behatóan foglalkoztak. Először is fel kell világosítanom a tisztelt képví- selő urat, hogy ez a negyzásötvenez metermáza — azt ő tegnap oly sokszor kétségbe vont — csakúgy valamennyi államra szol, vagyis az összes államokból hozható be négy- százötvenez metermáza ezzel a megállapított kedvezményes tételrel. Nekünk semmiféle állam- mal nincs a bora nézve megkötött tételünk. Kivé- vel először Olaszországgal: eddig 3.20; aztán a provizórium alatt a 30. majd a 6.50; másodszer Szerbiával, harmadszor Franciaországgal, de csak a pezsgő borkora. Minden többi államnak áll a husz arany forintot telet. Hetekig kizárólag a körül fogott a tárgyalás, hogy az olasz kor- mány mindig azt ohajtotta előni, hogy Olaszor- szágnak és csak Olaszországnak kizárólagos kedvezményt adjunk az ő boraira s éppen a magy- ar kormány szívesen ragaszkodott ahhoz, hogy ő ebbe bele nem megy, hanem azt a kedvez- ményt, amit egyáltalában az ország érdekeivel összeegyeztethetőleg megadhatónak tartott, nincs alkalom megadja.

At kell most néztem Bernát Béla képviselő ur egyik állítására, amelyly

verek mindenkiné jogában van mint magyar bori, a törvény értelmében eladni, de mert hatvan százalék keverék van kiköve, azt nem szabad, mint magyar bort eladni.

A három biztosíték.

Gróf Apponyi Albert t. képviselő ur azt mondta, hogy a mikor Magyar ország törvényhozása beleegyezett abba, hogy a közös vámterület lényeges alapja 1907-ig fenntartsák, ezerbe — szótörésre ezt mondta — három biztosítékot kapott. Nem akarom azokat ismertetni.

Hát én azt hiszem, t. Ház, hogy gróf Apponyi Albert képviselő ur talán nem helyesen állította fel a kérdést, mert azt már nem hiszem, hogy kért ezerbe megköszönéssel a vám- és kereskedelmi közöset, ha azt az országra nézve háromnak tartja; az azt semmiképp kormányról nem tekinthet, mert ha háromnak tartja, akkor az a három engedélyért csakugyan nem lehet a szerződést további négy esztendőig meghosszabbítani.

Osztályozni László: Azt nem is mondta Apponyi.

Herényi Károly: Nem, ezt én mondom, tudom, hogy én mondom. (Derűtlenség jöbbször.) Ez tehát azt hiszem, hogy úgy áll a kérdés, hogy az akkori kormány azért hosszabbította meg 1907-ig a közöset, mert azt Magyarország érdekében összegezték tartotta. Én nagy figyelemmel hallgattam ezt a négy napi vitát: legyenek meggyőződve róla a t. képviselő urak, hogy visszatértem emlémben azt a szótörést vitát is, amely az 1899: XXX. téz. értelmezése körül itt a házban egy felől Kossuth Ferenc, azután később Komjáthy B. a, azután Polányi Géza t. képviselő ur és az akkori miniszterelnök közölte. Azt hiszem, hogy igazam van, amikor azt mondom, hogy az 1899: XXX. téz. az az volt a raczió, hogy az Ausztriával való tárgyalások 1907-ig meghosszabbították, de azon feltétel alatti, hogy 1907. után, vagy ha a viszonyosság megsértésének, még 1907. előtt is, az országban teljesen szabad rendelkezési jog legyen; hogy ezt a szabad rendelkezési jogot nem megköthet és még tovább, tudniillik az Ausztriával való vámcsatlakozás határideje utólagos kölcsönkrediti szerződés, sem pedig egyéb más költési paktumok vagy egyeztetések meg ne nehezítsék és ne korlátozzák. Eppen azért, mert a lejárattal bíró szerződés felbontható az egyik fél kívánatára, az más biztosította az 1873: XX. téz. — ezennel mondották ki ezen szerződésben az, hogy a lejárattal nem bíró szerződés felbontható; ki mondatott, hogy ha 1903-ig nem jön létre a vám és kereskedelmi szövetség, szerződéseket 1907. utól kellene lebeszárni. Szóval a törvényhozás mindenképpen azon igyekezett, hogy biztosítsa az országokat korlátlan elhatározási szabadságot, hogy Ausztriával közzöset a vám- és kereskedelmi szövetséget vagy pedig, ha az érdekeinek megfelhátrálnak, az önálló vámterület teret lépjön, és hogy e tekintetben az ország kezébe meg ne kesse.

Ez a törvényjavaslat azt állapítja meg, hogy a jelen megállapodás 1904. október 15-ig lép életbe s az egyidejűleg megállapított új szerződés életbe lépését maradj hatályban; jogában állván a szerződő feleknek, hogy ezen megállapodás hatályát 6 havi előzetes felmondással 1903. évi december 31-ike és ezt követő három napra megszüntethessék. Ez tehát határidő-höz kötött szerződés.

De kénytelen vagyok, bár nem tartozik egészen a kérdéshez, azokra is reflektálni, amiket a t. képviselő ur az autonóm vámterület névvel mondott. A t. képviselő ur azt mondta, hogy ha mi az autonóm vámterület alapján, amelyet meg a Széll-kormány terjesztett elő, amelyet meg a képviselőház el nem fogadott, amely tehát csakugyan tervezet, javaslat és nem autonóm vámterület. — hiszen ha az volna, nem kérték volna a felhatalmazást ill. külön törvényvel, azt mondja a képviselő ur, ha mi ezen autonóm vámterület alapján tárgyalunk, akkor megkötjük az ország kezét ezen autonóm vámterület tekintetében, megkötjük incidentaliter, méltóan, egy aránylag kis jelentőségű provizorium feltevése alkalmazásával és megvonjuk az országgyűléstől azt a jogot, hogy ezt az autonóm vámterület érdemlegesen a maga saját érteleme szerint tárgyalja.

Ez a vastag tévedés. Az autonóm vámterületnek két célja van, az a t. képviselő ur is jól tudja. Egyik az, hogy a szerződési tárgyalásoknál alapul szolgáljon, a másik az, hogy amennyiben egyes államokkal szerződés nem volna köthető, hogy ezen államokkal szemben ez az autonóm vámterület érvényesíthessen. Már most a megnyilvánuló államokkal szerződés létrejött, rendszeresen vannak azok a döntők, hanem a korábbi szerződési vámtételek is, sőt merem állítani, hogy ezeknek nagyobb fontosságuk van, mint az autonóm vámterületéleknél.

Már most azt állítani, hogy mert mi szerződést kötöttünk, megakadályozzuk az országot abban, hogy szabadon járjon el és hogy e meg nem kötött tételeket is kénytelen elfogadjon, ez oly tulajdoss, amelyet szó nélkül hagyni nem lehet. Világosan kijelentem, hogy azért az autonóm vámterület többi, meg nem kötött tételeit az ország bármikor megváltoztathatja. (Zaj hallatott.)

Kétséget nem szenved, hogy mitűn a t. képviselőház azt a két felhatalmazási törvényt, melyben a kormány felhatalmazást kért arra, hogy először Olaszországgal, másodszor Németországgal megkötje a tárgyalásokat, nem tárgyalta, a kormánynak két paktum s felelősségteljes utalás kellett választani. Az egyik az volt, hogy mégis megindítja a tárgyalásokat, habár biztos volt abban, hogy akkor az egész ellenzék ilyen támadásokban fogja részesíteni, a milyenneket most tudjuknak a fejünkre. Mikor ezt az utat választotta a kormány, azt tartotta szem előtt, hogy ha mi Olaszországgal megkötjük szerződéses jogviszonyunkat, nemcsak az Olaszországgal való kereskedelmi forgalom tekintetében okoznak az országunk károsodását, hanem ezen kívül azokkal az államokkal, amelyekkel ma még szerződéses viszonyban vagyunk.

A másik alternatíva az volt, hogy ragaszkodjunk szorosan a törvény betűjéhez, ne tárgyaljunk, engedjük hatályon kívül jönni az ország szerződési, engedjük volna, hogy szerződésen kívüli állapotba jussunk.

Én tehát azon teljes meggyőződésben, hogy mikor ezen útát választottuk, híven, becsületesen szolgáltuk az országot és merem hozzátenni, még eredményesen is, ajánlom a javaslat elfogadásra. (Elnök helyeslés és éljenzes jöbbször.)

Elnök: Az ülést 5 percze felfüggeszti.

Szűnet után, (Az elnöki széklet Jakabffy Imre alelnök foglalta el.)

Elnök: Az ülést újól megnyitja.

A paktum.

Polányi Géza: Felragyarázott szavai igazán helyre. A miniszter beszédében azon passzusát foglaltuk meg, melyek az ő szavai vagy elferdítették, vagy pedig, a melyekből az tűnik ki, hogy az ő tegnapi beszédét nem értette meg.

Arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy szándékosan ne ferdi se el azt, a mit az elnöki szónokok mondtak, vagy mondanak fognak. Tiltkozik azon feléves és fordítás ellen, hogy az ellenzék vámháborút akar vagy akar.

Mélyen sajnálja, hogy a kereskedelmi miniszter a szerződés tartamára vonatkozólag olyan nagyon kompromittálta jogászai tudását, mert azt senki sem mondhatja, hogy ez a szerződés, melyben csak a felmondási jog van fixirova, határidővel, meghatározott időre kötött szerződés. (Ugy van! hallatott.) Ez a szerződés nem létező vámcsatlakozás alapján való szerződést tartalmaz és ez a kormány deklarációja. (Ugy van! hallatott.) Ez a szerződés tehát felmondva az ausztriai viszonyok között husz esztendőig sem lesz, mert ehhez Ausztria hozzájárulni nem fog, a hozzájárulás pedig szükséges. Ezért rosszabb ez az ischi klauzulának. (Ugy van! hallatott.)

A paktum meggyőződésemre vonatkozólag pedig azt mondom, hogy az a miniszter, hogy az a király megkötötte és az ellenzék között kötetelt. Ebből az állításhoz egy szó sem igaz. (Ugy van! a szél-szóval!) Elmondja a paktum történetét. Az ellenzék kijelentette, hogy semmiképp kormányval nem tárgyal és az ellenzék azt az ígéretet kapta, hogy a király e célra meghatalmazott meghatalmazottal tárgyalja és erre a tárgyalásra a király az akkori miniszterelnököt bízta meg. Későbbben az ellenzék tárgyalásukat megjelent Szél Kálmán, mint a királyi meghatalmazott. Szél Kálmán csodálkozását fejezte ki a feltétel, hogy az aktív miniszterelnök mellőzésével Szél Kálmán tárgyal az ellenzékkel. Szóval maga kérdezte meg Szél Kálmánt e célból és Szél Kálmán kijelentette, hogy a király egyenes megbízásból tárgyal az ellenzékkel s a paktum jegyzőkönyvet sem mint a szabadelvű párt megkötötte, illetőleg vezére, sem mint miniszterelnök nem írta alá, — hiszen akkor nem is volt miniszterelnök, hanem a paktum alapján lett az az aláírás is. Tehát amit erre vonatkozólag mondott a miniszter ur, nem igaz. (Ugy van! hallatott.)

Az ellenzék megtartotta a paktumot, de kértél a királyi szó által megerősített paktumnak s az abból keletkezett törvénynek megtartását. (Ugy van! hallatott.) Ha ez a szerződés, amelyet Olaszországgal kötöttek, érvényes, akkor a kormány ezen az alapon köthet más állammal is szerződést és akkor az egész magyar alkotmány megrendített alapjában s törvényeink illuzóriusokká válnak. (Ugy van! hallatott.)

Herényi Károly: Fenntartja azon állítást, hogy a szerződés határidőhöz kötött szerződés. A paktumot szerződésnek el nem ismeri, s ezt magára kötelezik el nem ismeri. Igyekezett Polányi állítását megcáfolni.

Kecskeméthy Ferenc: Kertelt csak.

Herényi Károly: Dehogy kereltünk. Legjobb meggyőződés szerinti megcáfolni Polányi állítását és kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jöbbször.)

Polányi Géza: A miniszter tévedésben van. Más paktum és más a vámszerződés. Autonóm vámterület akkor is szükség van, ha Ausztriával nincs vámszerződés, mert legalább a terület alapján más külfölddel lehet szerződni. (Ugy van! hallatott.)

Krasznay Ferenc: Csafója a miniszternek az ő beszédére vonatkozó részét. Ugy látszik, nem értetek egymás nyelvén s ezért nem értek meg egymást. A kormány úgy bánt az 1899: XXX. törvényekkel, mint egy bizonyos görög szónok a retorikával, hogy egyszer a demokrácia mellett, máskor elene beszél. De amit a görög retorika esetében nem a retorika az oka az ellenzék fellegának, úgy a jelen esetben sem a törvény az oka, hogy kijátékosak. (Tetszés s szélszólás-dalok.)

Elnök: Rakovszky István a házszabályok 207. §-a alapján kéri a Ház engedélyét, hogy nem szorosan a tárgyzhoz tartozó dologgal foglalkozhassék.

A Ház az engedélyt megadja.

Rakovszky István: A kereskedelmi miniszter és Polányi beszéde alatt, azoknak a paktumról való megemlékezése alkalmával egy-egy közöszólat használt és most ezt az ügyet megváltatni igyekezlek. Polányi a paktum létrejöttéről tartott ismertetése lényegében megfelel a valóságnak. Egyben tévedett. Abban, hogy az ellenzék a paktum-tárgyalások alkalmával nem azt a kikötést tette, hogy semmiképp kormányval nem tárgyal, hanem azt, hogy a Bánffy-kormányval nem tárgyal. Ellenkezőleg, az ellenzék megállapodás az volt, hogy bármely kormányval is tárgyal, csak Bánffyval nem. A kereskedelmi miniszter beszédének a paktumról mondott részére is van egy pár megjegyezni valója. Azt mondta a miniszter, hogy a paktum nem a király megkötötte és az ellenzék között jött létre. Ez nagyszabású tévedés. Szél Kálmán maga ismételten kijelentette, hogy a király megbízásából tárgyal az ellenzék pártokkal s mikor ezt az ellenzék bizottsága megtudta, levelet intézett báró Bánffy akkori miniszterelnökéhez ez ügyben, aki azonnal válaszolt s megerősítette azt, hogy Szél a király megbízásából tárgyal a pártokkal.

Gróf Tisza István: Rakovszky felszólalásánem hagyhatja szó nélkül. A királynak semmiféle kötelessége nincs ebben a kérdésben, mert a t. Ház, hogy az ellenzék Szél Kálmánval tárgyal a királyra semmiképp kötelezettséget jövonni nem lehet. (Tiltakozás hallat.) Ismétli, hogy ebben a kérdésben alkotmányos érdekeltek semmi kötelességet nem lehet a királynak.

A másik része az legyen az, hogy mennyiben kötelezi a paktum a szabadelvű pártot. A szabadelvű párt a paktumhoz a Szél-kormány megalkutása után hozzájárult, de azt nem mondtotta, hogy örök időre kötelezi a paktumot. És nem is kötelez tovább megtartani, mint addig, amíg ez az országunk érdekében áll. (Gyúnyos derűtlenség hallat.) Felkiáltások: A törvényt meg kell tartani. Pártkülönbség nélkül meggyőzték a képviselőház akkori tagjai abban, hogy egy sorozatát az intézkedéseknek megesszák, de senki ezekből jóvóra kötelezettségét nem vállalt, melyhez költse kellene magát. (Ugy van! jöbbször.)

Kecskeméthy Ferenc: Hát a királyi szóval mi lesz?

Rakovszky István: A miniszterelnök igazad ad abban, hogy az a kormány teletés a paktumért, amely a paktum megkötése után érvényesült.

Elnök: Megállapítja a következő ülés napirendjét s az ülést fél 3 órakor bezárja.

Budapest, október 18.

A képviselőház szerdán délelőtt tíz órakor ülést tart.

A holnapi ülés. A képviselőház holnapi ülésének napirendjére az ország kereskedelmi egyezmény bevezetésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása van kitűzve. A javaslat ellen Kovács Péter, Nagy Sándor (magyalak), Darányi Ferenc, Eötvös Károly, Udvari Ferenc és Nesi Pál vannak szólásra felrakozva.

A népkutatást reform. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter — mint felhívítatosan jelentik, — legközelebb a képviselőház elé terjeszti a népkutatás reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Uj főrend. A főrendiház igazoló bizottsága má délelőtt elhatározta, hogy báró Vécsey László nevet beírják a főrendek névjegyzékébe és hogy meghívó leveleik kibocsátása dolgában intézkedni fognak. Elhatározták továbbá, hogy Fürmayer Béla nevet törlik a főrendek jegyzékéből.

A dalméciai helytartó ügye. Handel báró dalméciai helytartó ügyében a zarái "Narodni List" személtai számában az összes jegyzőkönyvet közli a hivatalnokok ellen indított vizsgálótöröl. A lapszámot később elhözötték. A lapban többek között volt egy cikk Pellegrini tartományi törvényszéki elnök ellen. Az a hír volt ma elterjedve, hogy több horvát képviselő a tartománygyűlési elnök vezetésével legközelebb Bleshe utazik, hogy meginterpellálja dr. Körber miniszterelnököt, hogy mit szándékozik tenni a képviselőket ismert nyilatkozatával szemben, hogy a tartománygyűlésnek végzettség legyen. A küldöttség a királhoz is kiküldetésre akar menni. A tartománygyűlésen felolvasott nyilatkozatához eddig az összes képviselők csatlakoztak, kivéve Galovics gróf, aki yuchájával ismeretlen helyen tartózkodik.

A császár nem enged.

— Fordul a kezke. —

A mandzuriai csataterén még mindig folyik a harc. Tíz nap óta métköznek elöreléjükre az ellenfelek és a rettenetes küzdelem még mindig nem állt el. A jantáji ötnapos csata a japánok győzelmével végződött, de ezzel az ütközettel még nem ért véget. Az üldözött oroszok a Sabó partján még egyszer szembeállították a győzelmes japán csapatokkal és most már harmadnapja tartják a harcot.

Ha már a hadi- és tengerészeti csata az ellenfelek szívósságára irányította az egész világ figyelmét, egy a most folyó ütközatos erőszéket és a bántalmat még sokkal fokozza. A kibetetlen fardalmakhoz itt még az is járul, hogy a csapatok jóformán napokig állnak tűzben, minden pihenés nélkül, mert hiszen ismételt előfordult, hogy a viaskodás éjjel-nappal tartott szünetlenül. E mellett még tekintetbe veendő a hiányos táplálkozás, a lelki elromlás, a mely a hosszú harcban elkerülhetetlen, a szagolat, hegyes terep, a folytonos esőzés, a melyek mind kibetetlen módon növelik a leküzdendő nehézségeket. És mind ezeket a jelenségeket összevetve, bátran mondhatjuk, hogy olyan küzdelemet, a minőt ebben a háborúban már másodsorú produkálnak az ellenfelek, ez ideig még nem ösmert a világtörténelem.

A Sabó partján folyó harcban az oroszok jobb szárnyának sikerült tegnap hét rettenetes véres támadás után ismét állást foglalnia a folyó déli partján. Ez az első részbeli sikere az oroszoknak, a mely azonban a jantáji csata sorsán már nem változtat. Mindössze arról van szó, hogy az oroszok ezt az állást addig tartásáig Kuropatkin szétvert csapatait némi-keppen rendezszi és visszavonul Mukdenbe. A japánok azonban kétségbeesett erőlködéssel igyekeznek az orosz védőereget visszazorítani, hogy aztán az egész orosz hadsereget bekergessék a hegyek közé. Mert ha Kuropatkin sikerül a visszavonulás, akkor csak az a négy hadosztály veszett el, amelyet Kuroki vágott el Pönczi-kánál az orosz főserégtől. Ezt a négy hadosztályt, amely maga is legalább ötvenezer főből áll, már semmiáron sem tudják megmenteni.

Mai távirataink a következőket jelentik:

Az üldözöttek szembeszállnak.

Páris, okt. 18.

Az Agence Havas jelentik Mukdenből 17-iki kelettel:

Az oroszok ma reggel öt órakor ember-ember ellen folytatott gyilkos harc után ismét elfoglalták állásukat a Sabó balpartján. A megelőző egész nap tartott az ágyúzás. A japánok e küzdelemben nyilván kimerültség következtében, csak-lenő ellenálló erőt tanúsítottak. Az oroszok ez utolsó sikerétől sokkalval, azonnal hámulatos szívóssággal támadásra tértek át.

Pétervár, okt. 18.

Az oroszok vasnapról hétfőre virradó éjjel sikeresen megtámadták a japánokat, söt néhány ágyút is elvettek tőlük. Az oroszok hétfőn reggel az egész vonalon támadtak. A harcztéri tudósítók azt hiszik, hogy a csata még két napig fog tartani. Rennenkamp hadteste nincsen olvágva. A keleti szárny annyira visszament, hogy most a centrumot támogatgatja. A mai csata végtelenül komoly. Az ágyúk tüze még erősebb, mint az előző napokon. Az oroszok visszavonulása biztosítva van és a Hun-folyón több hid áll rendelkezésükre, a melyeket mind a két oldalon erőkök szegnek be. A veszteség mind a két részen szörnyű volt.

Mukdenből jelentik:

tegnapelőtti, október 16-iki csatánapot a legborzalmasabb valamennyi között. A háborúk történetében pártalan vérfürdő még egy-két napig fog tartani.

Berlin, okt. 18.

Mukdenből jelentik a Lokalanzeigernek október 17-iki kelettel:

Tegnap és tegnapelőtt az egész harc-vonalon folytatott a csatát. Az orosz csapatok megtartották összes hadállásaikat, söt egyes csapatok a japánok ellenállásának megtörése után meg támadtak is és előrenyomultak. Tizenhatodikán este az oroszok a japánokat rendkívül elkésereedett harc után a Suansutántól dél-nyugatra lévő megerősített hadállásból elűzték és nyolc ágyút elvettek tőlük. A japánok múlt éjjel erős gyalogos haderővel három-szor megtámadták az oroszoknak a Sabó mellett lévő hadállását, de az oroszok három-negyed óra hosszán tartó gyilkos ágyútüze-vel és visszaverték őket. A japánok ez alkalommal ártási veszteségeket szenvedtek. Az orosz parancsnokok nagyon bíznak abban, hogy a harc javukra fog végződni. A tőlük balra álló hadtest elfoglalta a Sinsiatung mellett lévő magaslatot, a mely az egész sikságot dominálja. Az orosz gyalogság megtudta, hogy a támadásban is nagy dolgokat tud művelni, ha csak megengedik neki az előrenyomulást. A helyzettől még nem lehet ugyan végrekes ítéletet mondani, mert hiszen a harcnak még nincs vége, de az oroszok azt hiszik, hogy a japánok sztratégiai helyzete kedvezőtlen. Ha a szerezése az oroszoknak kedvez, úgy ez a *rossza katasztróval végződik a japánokra nézve*, a mi aztán gyorsan maga után vonná a véres háború befejezését.

Tokió, okt. 18.

Megbízható jelentések szerint az orosz sereg a Sabó mellett vívott csatában 280.000 főt, még pedig 200.000 gyalogos, 26.000 lovas és 950 ágyú a tűzességgel. Kuroki serege szakadatlanul csatában állott. Noda döntéstanig nem vett részt az ütközetben, ettől fogva azonban az orosz seregek kézszer támadtak s ezeknek a rohamoknak visszaverésében Noda nagy veszteségeket okozott az oroszoknak. A japánok eltemetik az orosz holttesteket. Oku serege egymaga ezer orosz halotttal temetett el.

London, okt. 18.

Oyama tábornagy a következőket jelenti az általaános helyzetéről:

Az ellenség üldözésére kiküldött hadosztályok Kankankai nyugoltt előre. Az ellenség egy dandár meg összetört, több egy a Sabó mellett falunál van. A tűzesség a falu keleti kijáratánál áll. A Noda sereggel szemben álló ellenség vasnapon egész napon át láthatatlan volt, de ugyanezen a napon az oroszok hat elentámadást intéztek Oku balszárnya ellen, amely támadásokat kivétel nélkül visszavertek. Az ellenség közben nagy vereségeket szenvedett, aminek ellenére öt vagy hat hadosztály több üteggel naplentekor újra támadásba ment át, melyet visszavertünk. Azoknak az orosz holttesteknek a száma, amellyek Oku serege talált a harcsteren, állandóan növekszik. Számuk most — a szombaton talált holttesteket is beszámítva — meghaladja a 4000-ot. Ebben a számban más orosz holttestek még nincsenek beszámítva.

Részletek a nagy csatáról.

Mukden, okt. 18.

Az orosz sereg offenzívája október ötödikén kezdődött széles harc-vonalon. E napon indult délre az egész orosz haderő. Minden hadtest számára előre ki volt jelölve az a vonal, a melyet el kellett érnie. Az első napokban csak sztratégusok mutakoztak az ellenség, mert a japán főserégek kelet felé húzódtak.

Október tizedikén több hadosztályt küldtek az orosz főhadserőjének keletre s ezek a vasutvonalról nyugatra helyezkedtek el. Az ellenség megerősítette balszárnyát. Október tizenegyedikén éjszaka az oroszok kiürítették a hantáncsi magaslatokon elfoglalt hadállásokat. Átkeltek a Sihlön és hajnalhasadatok háromszor támadást intéztek a japán gyalogság ellen Sanjoo irányában. Az ütközet véres volt. Mind a két fél egyre lapot segédcsapatokat. Iszonyuan elkésereedett mérkőzés fejlődött ki, amely eleinte a japán gyalogságnak kedvezett, aztán váltakozó szerencsével folyt egész nap s eldöntetlen maradt. Az oroszok végül víztől tartotta magát. Eről az ütközletnél nyilván meg fog emlékezni a hadtörténelem s a sílőbi csata méltó erre. Este koromsütésében ismét kinjult a tűzességi ütközlet. A felhőkkel borított eget egészen megvilágította az ágyútűz és az iszonyu dörgéstől nagy záporosó kerekedett.

Október 12-én, a csata második napján a tűzesség nyitotta meg az ütközletet, a japán gyalogság újá egészen eltorlasztotta a holttestek. Délelőtt 10 órakor a mi helyzetünk válságos lett s az egész balszárny magas parancsra előrenyomult. Melőttünk élet-halálharc keletkezett gyalogságunk és a japán gyalogság közt s végre is az orosz gyalogság ártírtó a japán csapatvonalat és tizenkét ágyút zsákmányul ejtett.

Egy dandárparancsnokunk megbeszült, Wrepsensko ezredes holtan hanyatott fia holtteste mellett a földre.

Általános rohamot rendeltek el. Nyugatról iszonyuan hullott ránk a gránát és bomba. Ekor három dandár érkezett segítségünkre, a melyek jöbbször nyomultak előre és ártítotték a három japán ezredből álló támadó oszlopot. Később lépten-nyomon tért visszünk s hadistűnk némi-keppen megállani a japán gyalogság feltartóztatatlan támadásával szemben. Most már

csak arról lehetett szó, hogy az elvesztett térszörnyű mészárlás eredményét.

Kuropatkin ágyugolyók között személyesen vezette a harcot. Egy robbanó golyó mellett csapott a földre. Az orosz seregek visszavonulását jelentékenyen megnehezítik az összetorlódtárszerek, amelyekben minden van, csak lélegzőnincs és a csapatok éhesebbek, semmint fáradtak. De edelőtt az egész környéken alig lehet kapni, mert ott a lakosságra a legborzasztóbb éhínség vár.

London, okt. 18.

Japán újságok hirt adnak szokról a borzasztó szenvedésekről, melyeket a sebesülteknek a Jantánál múlt heten felelt csatában el kellett szenvedniük. A sebesültek száma olyan nagy volt, hogy egy japán, mint az orosz egészségügyi csapatok és katon orvosok elégtelenek bizonyultak. Sok sebesült a harcsteren meghalt, mert nem volt, aki elvitték őket. Legborzasztóbb napja volt a csatának péntek, amikor nagy vihar lepté meg a harcsteret. A puskaropogás közben is tisztán lehetett hallani a hegytetőkön teleteltem heverő sebesült segélykiáltásait és nyugéseit. A lejtőkről lezuhogó patakokat az embervér a sző szoros értelmében prosra festette.

Kuropatkin visszavonulása.

London, okt. 18.

Kuropatkin megveri hadserege folytatja visszavonulását, de úgy látszik, hogy katonái nincsenek demoralizálva. A japán hadsereg hiába igyekezett Sahoju mellett a Saho-folyón átjutni s aztán keleti irányban a mukdeni fronton előre nyomulni, hogy így az oroszok visszavonulását megnehezítsa. Sahoju-nál ugyanaz ismétlődik most, ami a Liao-jiang csata után Jantánál történt, a hol Kuroki az oroszok visszavonulását el akarta vágni. Az a szerepet, amelyet Jantáj mellett Meyerdorf játszott, most Szaharov tölti be, aki múlt vasnapon nem kevesebb, mint hét támadást intézett Oku ellen, csak-hogy előrenyomulását megakadályozza.

Port-Artur ostroma.

London, okt. 18.

Port-Artur bombázása újra erősen folyik és a japánok azt hiszik, hogy a vár a legközelebbi két hét alatt el fog esni. Általánoson felülnek, hogy a Tokióban tartózkodó külföldi újságíróknak most végre megengedték, hogy az ostromló hadsereghez elinduljanak.

Tokió, okt. 18.

Port-Artur este két hét leforgása alatt meg fog történni. A japán újságok szerint irányítják az erődítményekre, s így a japán ágyúk golyói minden pontra eljutnak.

Csifa, okt. 18.

Megbízható orosz forrásból közik, hogy az általános roham Port-Artur ellen november elején fog megkezdődni. Stössel tábornok külön parancsot adott ki a helyőrséghez, s bátorítván azt, figyelmezteli, hogy a legválságosabb napok csak most következnek. Buzdítja a védő sereget a kitartásra, mert kívülről azt a hírt kapta; hogy Kuropatkin nemokára nagy felmentő serege, küld Port-Arturba. A parancs patetikuss hangjából árt arra következtetni, hogy az ostromonak és betegségétől megzavart helyőrség batorságát már nagyrésben elvesztette és csak mesterséges bizáltsákkal lehet harcukérvét fokozni.

Lesz-e béke?

London, okt. 18.

Mint minden nagy csata után, most is újra fölmerül a hatalmas közöslépésének kérdése, de a komoly diplomáciai körök ma épp oly kilátás nélkül valónak tartják a közbenjárás kísérletét, mint ennek előtte. Japánország hajlandó volna már a békére; Hajasi londoni japán követ ezt a hajlandóságot már többször kifejezte, de nyilvánvaló, hogy Oroszország bármely részéről jövő ajánlatot 17882a utasítana.

A császár nem enged.

Berlin, okt. 18.

A Vossische Zeitung magántáviratokat kapott Londonból, a mely azt jelenti, hogy Pétervártól jól értesült körökben azt beszélik, hogy a császár támaszkodott Grippenberg tábornokkal és elhatározta, hogy 600.000 főt sereget fog mozgósítani s egyelőre Mandzuriaról lemond. Legközelebb orosz legyek fogja tudatni a hatalmakkal a császárk ama megmáshíthatatlan határozatát, hogy folytatja a hadjáratot.

Hajasi a háborúról.

London, okt. 18.

Hajasi londoni japán követ a Reuter-ügynökség egy képviselőjével folytatott beszélgetésben kifejtette a kelet-ázsiai harcsteren most folyó kemény csatára vonatkozólag:

Irótasos kár esik emberéletben és mi ezt mindannyian minden sajnáljuk. De hogy lehet ezen segíteni. Mindenkiné, aki ismeri a háború keletkezésének körülményeit, fel kellett, hogy ismerje, hogy milyen éhszantsággal fog folyjni ez a háború és be kell látni, hogy a háborúban csak egy van meg hátra és pedig a továbbhaladás. Nem Japan dolog annak megígése, hogy elérkezett-e a felhatalmazás ideje, hanem ez az orosz császár kormányára tartozik. Egyetlen dolog, amit nem szabad szem elől tévesztetni, az, hogy mi sohasem gondoltunk arra, hogy a háborút provokáljunk. Aztán a követ visszatért a többi mandzuriai had-

tanára. A dr. Károlyi... tanára. A dr. Károlyi...

Sohár Pál... tanára. A dr. Károlyi... tanára. A dr. Károlyi...

A királyi... tanára. A dr. Károlyi... tanára. A dr. Károlyi...

Budapesti... tanára. A dr. Károlyi... tanára. A dr. Károlyi...

Doyen párisi... tanára. A dr. Károlyi... tanára. A dr. Károlyi...

szakok királyi, ne csodálkozzak, ha Doyen... a pénzes szakok királyi, ne csodálkozzak, ha Doyen...

Angol társaságok. A fővárosban egy... Angol társaságok. A fővárosban egy...

Paraszt kutya szimuláció. A németek sokra... Paraszt kutya szimuláció. A németek sokra...

Hírek a rendőrségről. Veszett kutya a... Hírek a rendőrségről. Veszett kutya a...

Hallatlan kamélettörök történetek nap-nap... Hallatlan kamélettörök történetek nap-nap...

A holttest a zsákban. A bécsi rabgolyósok házaspárjának Párisban... A holttest a zsákban. A bécsi rabgolyósok házaspárjának Párisban...

A kórházban. A kórházban — a szent emberszeretel... A kórházban. A kórházban — a szent emberszeretel...

Angol hajóraj Triestben. Triest, okt. 18. Ma este Sandrinelli po... Angol hajóraj Triestben. Triest, okt. 18. Ma este Sandrinelli po...

ostoba és gyázatlan voltam, hogy ezeknek át... ostoba és gyázatlan voltam, hogy ezeknek át...

Hamard félszakította a hóbeszédű asszonyt... Hamard félszakította a hóbeszédű asszonyt...

Klein Franciaországot hallgatott. — Megtagadja a választ, vagy nem tud fel... Klein Franciaországot hallgatott. — Megtagadja a választ, vagy nem tud fel...

Klein a hozzá intézett kérdésekre kiterő vá... Klein a hozzá intézett kérdésekre kiterő vá...

— Es mit tanácsolt az ön feleségel? — kér... — Es mit tanácsolt az ön feleségel? — kér...

A kiadási eljárás formáinak körülbelül 50... A kiadási eljárás formáinak körülbelül 50...

— Elhalasztott művészetek. Az »Aurora... — Elhalasztott művészetek. Az »Aurora...

— A zeneakadémia Liszt-ünnepélye. Az Or... — A zeneakadémia Liszt-ünnepélye. Az Or...

— A kórházban — a szent emberszeretel... — A kórházban — a szent emberszeretel...

Compton Donwile köszönetet mondott a sz... Compton Donwile köszönetet mondott a sz...

A francia kamara ülése. Páris, okt. 19. A kamara ma gyűlést egybe... A francia kamara ülése. Páris, okt. 19. A kamara ma gyűlést egybe...

Franciaország és a Vatikán. Páris, okt. 18. Az Elyseé palotában ma... Franciaország és a Vatikán. Páris, okt. 18. Az Elyseé palotában ma...

Közgazdasági táviratok. Newyork. okt. 18. okt. 17. Buzs helyben... Közgazdasági táviratok. Newyork. okt. 18. okt. 17. Buzs helyben...

Chicago. — Zárta. — okt. 18. okt. 17. Buzs okt-re... Chicago. — Zárta. — okt. 18. okt. 17. Buzs okt-re...

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET. — Duse mint Elektra. A nagy olasz tragika... SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET. — Duse mint Elektra. A nagy olasz tragika...

— Elhalasztott művészetek. Az »Aurora... — Elhalasztott művészetek. Az »Aurora...

— A zeneakadémia Liszt-ünnepélye. Az Or... — A zeneakadémia Liszt-ünnepélye. Az Or...

— A kórházban — a szent emberszeretel... — A kórházban — a szent emberszeretel...

ingóságát. Lelhet-e képzelné annál kegyelenebb... ingóságát. Lelhet-e képzelné annál kegyelenebb...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a... — Uj elemi iskola. Az Örnagy-utcában a...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

— A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)... — A neg barátja. (Esküdtársi tárgyalás.)...

A közönség köréből. Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Buda.

Arak súly szerint és... Szokászerűleg... 16. napján volt...

16. napján volt... 17. napján volt... 18. napján volt...

18. napján volt... 19. napján volt... 20. napján volt...

20. napján volt... 21. napján volt... 22. napján volt...

22. napján volt... 23. napján volt... 24. napján volt...

24. napján volt... 25. napján volt... 26. napján volt...

26. napján volt... 27. napján volt... 28. napján volt...

28. napján volt... 29. napján volt... 30. napján volt...

30. napján volt... 31. napján volt... 1. napján volt...

1. napján volt... 2. napján volt... 3. napján volt...

3. napján volt... 4. napján volt... 5. napján volt...

5. napján volt... 6. napján volt... 7. napján volt...

7. napján volt... 8. napján volt... 9. napján volt...

9. napján volt... 10. napján volt... 11. napján volt...

11. napján volt... 12. napján volt... 13. napján volt...

13. napján volt... 14. napján volt... 15. napján volt...

Szerda, október 19.

G. F. Ozera. A kőzetekre az úgy bejelölés... Az egyik leányból azonban Amerikába szökött...

F. V. Löse. Jól emlékszik, közölte a képe... 1898-ban, amikor a király a rendet megalapította...

E. M. Mária. 1. Hadmentességi adót kötelesek... 2. azik, kik az utolsó korosztályban...

Feladás szerkesztő: Molnár Márton. Naprend. A miniszterek fogadásnapja:

Miniszterelnök: pénteken délután 4-5. Belsőügyminiszter: csütörtök délután 4-5...

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19. Vizallár, 1904. október 18. Hm: Centiméter. Bega: Centiméter.

Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19. Napjaink. Szerda, október 19.

EGYETÉRTÉS

Szerda, október 19. M. KIR. OPERAHÁZ. Nincs előadás.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ. A törvény-ellen apa. 1/3 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ. Az ibolyáslány. 1/3 órákor.

URANIA. A világ ura. 1/3 órákor.

NEP-SZÍNHÁZ. Monna Vanna. 7 órákor.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

Fővárosi Orfeum

Ma és mindennap Nelson-Downs, a dollárkirály, először Budapesten.

The great Weiland, Píerol mint zsongór, először Budapesten.

Kaiser György, a berlini Metropole-színház tagja, először Budapesten.

VIGSZÍNHÁZ. Végre egyedül. 1/3 órákor.

Magyarnak Pécs Remétek Bees. Ne küldjük Pénzünket külföldre!

Órások, arany, ezüst- és drágakövek-ezerszeret, ezüst-ékszereket dísz tárgyakat a legjobban és legutányosabban.

ARNIN és TESTVERE és. és kir. udvari hangszergyár. BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut sz. 36.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

SZÍNHÁZAK ÉS MULATSÁGOK. Szerda, október 19.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1904. okt. 18-án reggel 7 órákor.

Hazánkban az idő reggel jobbra fordult, egyébként pedig száraz és nappal enyhébb jelleget.

A magas északon mély, a Földközi-tenger fölött pedig csekély depresszió terül el és Orozországba meg a Biscayai-többség és az Alpekek között kisebb kiterjedésű maximumok vannak.

Észak-Európában az idő többnyire esős és viharos és Oroszországból is jelentettek esőt. A hőmérőket Német és Franciaországban emelkedett.

Prognózis a következő 24 órára: Enyhe és tulnyomóan száraz idő várható.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

Állomások. Táblázat az időjárásról, tartalmazza az állomások nevét, a hőmérsékletet, a szélirányt és sebességet.

